

VIJESTI

RAD SPELEOLOŠKOG ODSJEKA PD »ŽELJEZNIČAR« IZ ZAGREBA U 1960.

Rad, akcije i cijela djelatnost Speleološkog odsjeka odvijala se u okviru postojećeg plana rada. Osim toga, velik broj članova Odsjeka istakao se svojom aktivnošću u izvršavanju društvenih zadataka i brojnim drugim aktivnostima van njeega.

Na kraju godine 1960. broj članova iznosio je 64 redovna i 3 počasna člana. U toku godine pristupilo je 17 novih članova. Odlukom odbora Odsjeka na jednom od njegovih sastanaka izvršena je revizija članstva, kojom su prilikom iz Odsjeka brisana 22 člana zbog neaktivnosti i neplaćanja članarine. Po zanimanju ima najviše studenata i daka, zatim službenika i radnika.

U toku godine održano je 46 redovnih sastanaka, dok su se sastanci Upravnog odbora održavali prema potrebi u toku cijele godine.

U radu Upravnog odbora PD »Željezničar« sudjeluje 5 članova Odsjeka. Pročelnik i tajnik Odsjeka sudjelovali su u radu Komisije za speleologiju Planinarskog saveza Hrvatske, dok su tri člana Odsjeka kao članovi Upravnog odbora Speleološkog društva Hrvatske prisustvovali njihovim sastancima. Odsjek je sudjelovao na svim priredbama i akcijama, koje je organiziralo PD »Željezničar«. 21 član sudjelovao je u radu i pripremama proslave »Dan željezničara« na Oštrcu od 2-12. IV. 1960. U planinarskom ešalonu na paradi 1. maja sudjelovalo je 19 učesnika u speleološkoj opremi. Članovi su ukupno 7.288 sati proveli na 17 izleta i planinarskih tura na Medvednici, Samoborskom gorju, Sjevernom Velebitu, Planici, Strahinjčici, austrijskim Alpama, Dolomitima i drugdje.

Na trećem speleološkom tečaju u Tounju prisustvovala su dva člana Odsjeka, dok su 4 člana bila nastavnici i instruktori tečajcima.

Uz svoja redovna i planirana speleološka istraživanja 5 članova Odsjeka sudjelovalo je u ekipi »Vjesnika u srijedu« na istraživanju pećina i ponora na području Kastavštine. Tom su prilikom istražena 22 speleološka objekta. U okviru plana Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti iz Zagreba dva člana sudjelovala su u paleontološkim istraživanjima u okolici Drniša i u zapadnoj Istri. Članovi Odsjeka sudjelovali su i

u ekipama Speleološkog društva Hrvatske na istraživanju pećina i jama Korčuna, Plitvica i Vrhovina. Od 430 istraženih objekata našli su članovi istražili 220. Tri člana sudjelovala su u ekipi Geološkog Zavoda Hrvatske iz Zagreba na istraživanju ponora Buškog blata iz Livanjskog polja za potrebe Hidroelektrane »Split«. Tom je prilikom snimljeno oko 2,5 km pećinskih kanala u 30 obje-

Zadnji broj časopisa »Speleolog« razaslan je u 25 stranih zemalja. Od 200 primjeraka poslanih za zamjenu u inozemstvo je poslano 107 komada — u Ameriku, Englesku, Italiju, Poljsku, Austriju, Venezuelu, Mađarsku, Novi Zeland, Kubu, Grčku, Kanadu, Njemačku, Švedsku, Belgiju, Holandiju, Japan, Island, Tanganjiku, Južnu Afriku, SSSR, Bugarsku i Svicarsku.

Tehnička oprema Odsjeka ove je godine samo djelomično obnovljena. Nabavljena su četiri zračna madraca i telefonski kabel. Odsjek sada raspolaže s vitlom za spuštanje do 250 metara, 100 m ljestava, telefonima, te ostalom pomoćnom opremom. U pripremi je i izrada 100 m čeličnih duraluminijskih ljestava.

Statistika je u Odsjeku vođena uredno i pregledno, tako da postoji dobar pregled nad svim akcijama i djelatnostima pojedinaca.

Postojeća tehnička dokumentacija, u kojoj je bilo 117 speleoloških objekata, godine 1960. povećana je za 21 novi speleološki objekt. Obrada objekata vršena je maksimalno mogućom preciznošću, a osobita pažnja je poklonjena tačnoj izradi nacrti i prikupljanju svih speleoloških podataka.

Problem radnih prostorija još uvijek nije riješen. Od prijašnje veće prostorije, Odsjek je u novoj zgradi dobio manju sobicu, koja mu ne omogućava veću aktivnost. Međutim, postoje dobri izgledi da prilikom konačnog uređenja nove društvene zgrade Odsjek dobije na uređenje tavanske prostorije. Tako bi se problem prostorija konačno riješio na zadovoljstvo speleologa.

Tokom 1960. godine filmoteka Odsjeka je definitivno sređena. Identificirani su svi negativni snimljeni tokom posljednjih šest godina. Filmoteka je sređena prema abecednom redu naziva istraženih objekata. Pored snimaka s istraživanja imade i velik broj snimaka iz društvenog života, tako da filmoteka dokumentira

cjelokupni rad Odsjeka. Filmoteka sadrži oko 700 negativa, od čega je 400 snimaka pećina i ponora, dok je ostatak snimljen van objekata.

Stručni rad Odsjeka vidljiv je i iz Katastra speleoloških objekata istraženih tokom 1960 godine, koji je štampan u ovom broju »Speleologa«.

UPRAVNI ODBOR SPELEOLOŠKOG ODSJEKA PD »ZELJEZNIČAR« IZ ZAGREBA 1960. GODINE

Upravni odbor Odsjeka u 1960. godini sačinjavali su slijedeći članovi:

1. Smolec Slavko, pročelnik Odsjeka
2. Posarić Ivica, tajnik
3. Mujić Aleksandar, blagajnik
4. Tenis Mirjana, blagajnik putne blagajne
5. Debeljak Janko, ekonom
6. Božić Vlado, stručni referent
7. Pavličević Drago, tehnički referent
8. Hušman Drago, arhivar
9. Božičević Srećko, propaganda i časopis »Speleolog«
10. Mažuran Stipe, blagajnik članarine (naknadno kooptiran)
11. Muzikant Duško, fototeka
12. Segrc Veljko, arheologija

Upravni odbor održavao je sastanke prema potrebi, dok je aktivnost Odsjeka kao i donošenje odluka sprovedeno preko redovnih članskih sastanaka.

RAD SPELEOLOŠKOG ODSJEKA PD »ZANATLIJA« — ZAGREB

U ovom izvještaju obuhvaćen je rad Odsjeka od njegovog osnutka 9. III. 1960. do danas.

U tom vremenskom razdoblju Odsjek je brojio oko 20 članova. Od tih 20 članova na redovne je sastanke dolazilo prosječno 9 članova, a na izlete i istraživanja u prosjeku 6 članova. Kroz proteklo vrijeme istraženi su i posjećeni slijedeći objekti:

Istražene jame:

1. »Vražje ždrijelo« na Medvednici, dubina 35 m.
2. Jama kod »Marije Snježne« na Medvednici, 10 m.
3. »Jama u Borčecu«, na Medvednici, dubina 4, a duljina 25 m.
4. »Klobučareva jama« Vidikovac kod Delnica, dubina 31 m.
4. I. »Gladova« jama, Vidikovac, kod Delnica, dubina 67 m (to je zasada naš najdublji istražen objekat).
6. II. »Gladova jama«, Vidikovac kod Delnica, dubina 25 m.

7. Jama »Bazgovica« kod Kamanja, dubina 32 m.

8. Ponor »Tepči« u Medvednici, dubina 3 m, a duljina 8 m.

Istražene pećine i polupećine:

Istražene su tri polupećine u Žlijebnici kod Badrovca i Oštrčka pećina na vrhu Oštrca na istočnoj strani Medvednice.

Posjećene pećine:

1. Pećina »Vrlovka« kod Brloga. U toj pećini je pročelnik Odsjeka Tomislav Jutrović održao tečaj o topografskom snimanju pećina.
2. Hajdova Hiža kod Delnica.
3. Velika Peć na Medvednici. I ovdje je održan tečaj o snimanju pećina.
4. Dvije pećine kod Podruta u Hrv. Zagorju.
5. Po nama pronađen ponor u Gračanima.

Pročelnik Jutrović bio je na istraživanju u Buškom Blatu i Livanjskom polju, kao član ekipe Zavoda za geološka istraživanja iz Zagreba.

Jedan od naših članova prisustvovao je tečaju u Tounju koji je organizirala Komisija za speleologiju Planinarskog saveza Hrvatske.

Taj isti član komisije je bio na istraživanju u Jezeranama u ekipi Speleološkog društva Hrvatske.

Na orijentacionim takmičenjima

sudjelovali su naši članovi:

1. U Samoborskom gorju, 2. Na Kalniku, i 3. Na Platku.

Na izletima

sudjelovala su ukupno 134 člana. Od tih izleta najviše se išlo na Medvednicu, gdje su obavljani ujedno i poslovi na obnavljanju i uređivanju izletišta »Srnc« i 500 Horvatovih stuba. Na inicijativu druga Horvata, naši su članovi izgradili novo sklonište u stilu ugljenarove bajte. Osim toga, tokom godine, Jutrović je izgrađivao i kamenu obalu i bio glavnim pomagačem druga Horvata u popravcima njegovih stuba.

U dvorani našeg društva pročelnik Jutrović održao je predavanje »Što je speleologija, čime se ona bavi i tko ima od nje najveću korist«.

Naš odsjek bio je prisutan i predavanjima, koja su održali prof. Markulin i prof. Božičević u PD »Zagreb«.

U našem odsjeku imademo i 6 ženskih članova. Među njima je najbolji uspjeh polučila Gordana Horvat sa prodiranjem do 31 metra dubine.

M.

NOVI SPELEOLOŠKI ODSJEK

U Planinarskom društvu studenata »Velebit« osnovan je 19. XII. 1960. speleološki odsjek. Odsjek je osnovan na inicijativu speleologa koji su prešli iz PD »Javor« gdje nisu imali uvjeta za daljnji rad.

Odsjek broji 15 članova. Do sada su članovi odsjeka izvršili rekognosciranje terena na Zumberku, posjetili pećine Veternicu te istražili novo otkrivenu na Bizeku.

Osnivanje odsjeka i njegov rad u početku naročito je pomogao Speleološki odsjek PD »Željezničar«.

Speleološki odsjek PDS »Velebit« organizirao je velik propagandni izlet u Škocjansku jamu za sve Speologe grada Zagreba i ostale planinare.

AKTIVNOST SPELEOLOŠKOG ODSJeka PLANINARSKOG DRUŠTVA »ZAGREB« U ZAGREBU

Rad ovog odsjeka odvijao se kroz redovne tjedne sastanke, održavanjem raznih speleoloških i planinarsko-popularnih predavanja, organizacijom i izvodenjem izleta u naše pećine, speleološkim istraživanjima i drugim društvenim aktivnostima.

Odsjek broji 26 članova, od kojih je 16 muških i 10 ženskih. U toku godine održano je desetak predavanja za članove Odsjeka i za ostale planinare. Nakon redovnih sastanaka održano je i nekoliko drugarskih večeri s društvenim igrama.

Zbog odsutnosti trojce najaktivnijih članova u Odsjeku, u toku 1960. godine nisu izvedena neka veća istraživanja. Unatoč vrlo slaboj financijskoj situaciji u Odsjeku, izvršeno je 15 radnih akcija na čišćenju prolaza u pećini Veternici. Ovaj je Odsjek sporazumno s Konzervatorskim zavodom i Jugoslavenskom akademijom preuzeo stalnu brigu i radove oko čuvanja i uredjenja puteva koji su već ranije na tom dijelu pećine izvedeni.

Osim aktivnosti u pećini Veternici, članovi Odsjeka izveli su istraživanje nekoliko manjih objekata na istočnoj strani Medvednice. Prema tome, ukupan broj akcija u toku 1960. iznosi oko 20.

Uz ovu aktivnost mora se spomenuti i rad samostalne grupe Vladimira Horvata, koja vodi brigu oko uredjenja i održavanja poznatih 500 Horvatovih stuba na sjevernoj strani Medvednice. U neposrednoj blizini stuba članovi ekipe vršili su stručne vježbe u nekoliko postojećih jama.

Za Prvi maj organiziran je veći stručni izlet u Predjamski grad i nekoliko obližnjih pećina u tom dijelu Slovenije.

Na trećem speleološkom tečaju u Tounju iz ovog Odsjeka prisustvovao je jedan član.

Krajem 1960. godine Odsjek je organizirao jedno speleološko veče za sve speleologe grada Zagreba, kao i za prijatelje speleologije. Tom prilikom pročelnik Odsjeka, prof. M. Markulin održao je predavanje s prikazivanjem slika uz originalni prijevod s francuskog iz knjige poznatog speleologa N. Castereta »Što sam vidio pod zemljom«.

M. M.

RAD KOMISIJE ZA SPELEOLOGIJU PLANINARSKOG SAVEZA HRVATSKE

Komisija za speleologiju Planinarskog saveza Hrvatske održala je nekoliko redovnih sastanaka i jedan plenum. Na sastancima su razmatrani problemi s područja speleološke aktivnosti i rad pojedinih Odsjeka.

Održan je Treći speleološki tečaj u Tounju radi dobivanja izvježbane i vješte mlade generacije speleologa-planinara.

Komisija je organizirala i izvela nekoliko zajedničkih istraživačkih akcija radi međusobnog upoznavanja speleologa iz Hrvatske. »Speleoloških večeri« koje se svaki mjesec održavaju u organizaciji drugog speleološkog odsjeka. Prilikom ovih večeri održavaju se speleološka ili ostala planinarsko-putopisna predavanja ili se organizira prikazivanje interesantnih filmova. Tom se prilikom članovi međusobno upoznavaju s rezultatima i akcijama, izmjenjuju svoja iskustva i pripremaju zajedničke akcije.

Sredinom 1961. godine Komisija za speleologiju organizirat će 1. republičku izložbu speleološke fotografije za koju se očekuje učestvovanje većeg broja planinara i speleologa iz čitave naše republike.

S. B.

SPELEOLOŠKI ODSJEK U KARLOVCU

U Planinarskom društvu »Dubovac« u Karlovcu već nekoliko godina postoji speleološki odsjek. Djelatnost ovog Odsjeka uglavnom je ograničena na kotar Karlovac, a osobito na dio Žumberačkog gorja, gdje se nalazi dom planinarskog društva »Dubovac«.

Najveći dio aktivnosti Odsjeka bio je vezan za gradnju i uredjenje ovog planinarskog doma, tako da je na drugoj,

stručnoj strani aktivnost bila nešto slabija.

Speleološka aktivnost ovog Odsjeka u 1960. bila je slijedeća:

- Mjesec travanj — eskurzije u pećinu Vrlovka i rekognosciranje okolice Ozlja,
Mjesec svibanj — rekognosciranje područja Vrhni nad Bukovljem i sektora Zdihovo,
Mjesec lipanj — topografsko snimanje jame Bazgovica kod Kamanja,
Mjesec srpanj — istraživanje sektora Lović Prekriški,
Mjesec rujanj — topografsko snimanje pećine Kutina i njeno arheološko sondiranje.

Najduži istraženi objekt bila je pećina »Kutina« kod sela Zdihovo (84 metra), a najdublji istraženi objekt jama »Bazgovica« (—32 m).

Zbog relativno malog broja aktivnih članova, Odsjek nije postigao većih uspjeha. Radi pobuđivanja većeg interesa za speleološka istraživanja Odsjek namjerava izraditi speleološke ljestvice, nabaviti neke potrebne instrumente i osposobiti nekoliko članova Odsjeka za samostalan rad u pećinama.

Ljubomir Cingerli

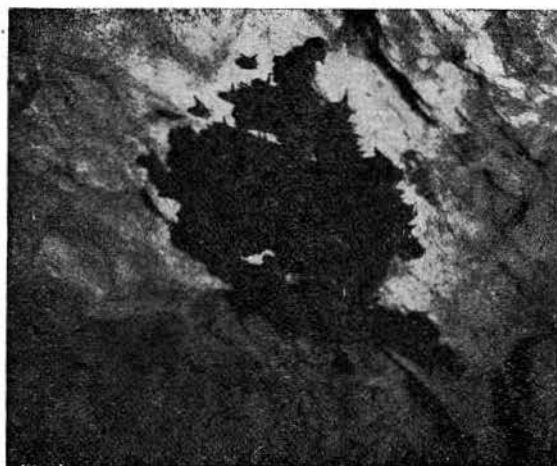
SPELEOLOŠKI AKTIV U KLISU

Speleološki odsjek u Klisu postojao je u okviru škole u tom mjestu, a radio je kao ogranak Planinarskog društva »Mossor«.

Rad Odsjeka trajao je skoro jednu godinu, kada je zbog objektivnih razloga došlo do prestanka njegovog rada. U početku rada mnogo je vremena izgubljeno u savlađivanju osnovnih znanja iz speleologije. Speleološke opreme Odsjek nije imao, već se služio posuđenom opremom od Speleološkog odsjeka gimnazije »Vladimir Nazor« iz Splita. Međutim, ta je oprema jako dotrajala i predstavljala je opasnost po život za istraživače. Odsjek je učestvovao u izletima PD »Mossor« i bio bi se lijepo razvio da pročelnik sekcije, nastavnik Vicko Dulčić, nije morao otići po potrebi službe u Split. Dulčić je nastojao da Odsjek nastavi rad ali u Klisu se nije našlo nikoga tko bi imao volje, odnosno znanja, da nastavi rad s đacima.

Prema zaključku sjednice Speleološkog odsjeka u Klisu Odsjek je prestao s radom, uz napomenu da se taj rad nastavi ako se u Klisu nađe netko, tko će moći voditi ovaj Odsjek. Knjige, kao i ostale stvari koje su bile vlasništvo Speleološkog odsjeka, predane su na čuvanje i na korištenje u nastavne svrhe osnovnoj školi Klis-Varoš.

Vicko Dulčić

Šišmiši na stropu pećine

Foto: Dr. J. Poljak